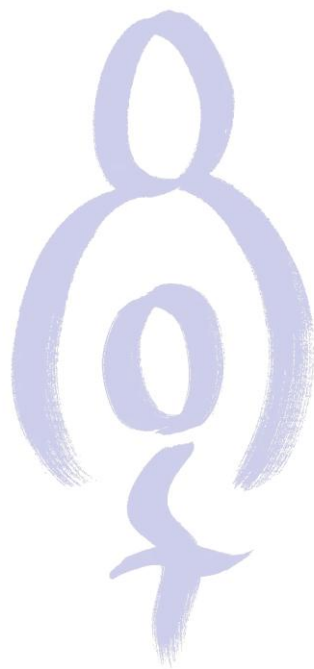

Rigshospitalet

Information om fjernelse af livmoder gennem skeden LAVH

Gynækologisk Klinik
Juliane Marie Centret

Velkommen i Gynækologisk Klinik

Når man bliver syg og skal opereres, dukker der ofte mange tanker, følelser og spørgsmål op. Med denne folder vil vi give dig svar på nogle af de spørgsmål, du sikkert har, inden du skal opereres. Afdelingens personale vil naturligvis også fortælle dig om den behandling, du skal have og svare på dine spørgsmål.

De seneste års erfaringer viser, at behovet for indlæggelse kan nedsættes til ca. et døgn efter operationen og behovet for sygemelding kan nedsættes til ca. 14 dage. Den kortere indlæggelsestid skyldes god patientinformation, forbedret kvalme- og smertebehandling og tidlig fødeindtagelse efter operationen, som betyder, at du hurtigere kommer ud af sengen og i gang igen. Herved nedsættes risikoen for blandt andet hjerte- lungekomplikationer, infektioner og træthed. Det betyder også meget, at du selv er motiveret for at komme hurtigt i gang efter operationen. Personalet tager naturligvis hensyn til den enkelte patients behov.

Operationen

Hvordan foregår operationen?

Operationen foregår i fuld bedøvelse. Livmoderen frigøres ved en kikkertoperation, hvor der lægges et lille snit i navlen og to til tre snit nedad til på maven, hvor igennem instrumenterne indføres. Livmoderen fjernes gennem skeden, og såret i toppen af skeden syes sammen med en tråd, der forsvinder af sig selv. De små sår på maven syes ligeledes med selvopløselige tråde. Se i øvrigt "Information om kikkertoperation i underlivet".

Komplikationer

Ved en operation er der altid en lille risiko for komplikationer. De er heldigvis oftest kortvarige. Det er normalt at have let feber de første dage efter operationen.

Enkelte patienter kan få:

- Behov for blodtransfusion på grund af blødning ved eller efter operationen.
- Lungebetændelse eller blærebetændelse.
- Blodansamling i toppen af skeden.

I meget sjældne tilfælde kan der under operationen ske skade på det omkringliggende væv (blære eller tarm).

Selve bedøvelsen indebærer også en meget lille risiko. Se folderen "*Patientinformation – anæstesi/bedøvelse*", og brug evt. samtalen med narkoselægen til at få svar på de spørgsmål, som du har vedrørende bedøvelsen.

Efter operationen

Efter operationen bliver du kørt til en opvågningsafdeling, hvor specialuddannet personale observerer dig og tager sig af dig. Du bliver kørt tilbage på den gynækologiske afdeling efter 1-2 timer.

Smerter og kvalme

Vi forsøger at gøre dig så fri for smerter og kvalme som muligt, så du hurtigere kan begynde at spise og drikke og komme ud af sengen. Har du brug for mere smertestillende medicin, må du endelig sige til. Du bliver ikke afhængig af medicinen i den korte periode, du har brug for den.

Hvornår skal jeg op efter operationen?

Vi stiler mod, at du kommer op at sidde og ud at gå allerede få timer efter operationen og igen i forbindelse med aftensmåltidet. Vi anbefaler, at du i alt er oppe ca. 2 timer på operationsdagen.

Hvornår må jeg spise og drikke efter operationen?

Du må spise og drikke lige efter operationen. Proteinrig kost og proteindrikke fremmer helingen af sårene og giver øget energi. Derfor anbefaler vi, at du drikker mindst 1½ liter væske og 2

proteindrikke på operationsdagen, for at du hurtigere kommer til kræfter.

Dagen efter operationen

Vi forventer, at du er oppegående det meste af dagen.

Vi anbefaler, at du drikker mindst 2 liter væske og spiser energi- og proteinrig kost til alle måltider. Du har mulighed for at supplere kosten med proteindrikke, der forefindes på afdelingen. (Se i øvrigt afdelingens pjece om ernæring).

Hvor længe skal jeg være indlagt?

Ved stuegang bliver du informeret om operationsforløbet og vi planlægger din udskrivelse. Udskrivelsen finder oftest sted dagen efter operationen.

Har du brug for en sygemelding, vil du få den udleveret ved udskrivelsen. Sygemeldingen vil oftest være på 2 uger.

Efter udskrivelsen

Hvordan skal jeg forholde mig, når jeg kommer hjem?

Du skal tage den med ro et par dage men kan i øvrigt leve normalt og genoptage dine daglige gøremål. Du må regne med, at der går nogle uger, inden du helt har genvundet dine kræfter og din energi.

- De første 2 uger bør du hverken løfte tunge ting (mere end 10 kg) eller dyrke hård sport (fx tennis og badminton).
- Du må gerne dyrke almindelig motion som gåture, løb og cykling straks efter udskrivelsen. Bilkørsel med dig som chauffør kan genoptages efter 24 timer, hvis du føler dig klar til det.
- Du må gerne tage brusebad, men må først tage karbad og svømme, når du ikke længere bløder fra skeden.
- Du må ikke rense navlen med vatpinde de 2 første uger af hensyn til sårhelingen og for at undgå infektion.
- Efter 2 uger kan du begynde på arbejde. Hvis du har fysisk krævende arbejde, kan du tale med lægen om, hvornår du kan komme i gang. Ofte vil fysisk krævende arbejde først kunne genoptages efter 3-4 uger.

- Hvis du har fået fjernet livmoderen på grund af nedsynkning, må du ikke løfte mere end 5 kg de første 4 uger. Arbejdet kan genoptages efter aftale med lægen.

Smerter

Du kan være øm i maven de første uger efter operationen og skal derfor, efter behov, fortsætte med den anbefalede medicin. Du kan få udleveret medicin til det første døgn. Det er vigtigt, at du fortsætter med den anbefalede smertestillende medicin, hvis du har smerter.

Når smerterne aftager efter nogle dage, kan du nedsætte antallet af tabletter og efterhånden holde helt op med at tage dem (oftest efter 1 uge). Vi vil råde dig til at læse indlægssedlen i medicinpakken, så du kan være opmærksom på eventuelle bivirkninger. Hvis du får bivirkninger, bør du ophøre med behandlingen og evt. tale med din praktiserende læge.

Blødning fra skeden

- Du kan have lidt blødning fra skeden den første uge, og herefter brunligt udflåd op til 2 – 3 uger efter operationen.
- Når såret i toppen af skeden løsner sig efter cirka 10 dage, kan der forekomme en lille frisk blødning.
- Der bør ikke anvendes tampon, så længe der er blødning. Vi anbefaler i stedet brug af hygiejnebind.

Hvad med seksuallivet?

Efter en operation kan der være forbigående gener med seksuallivet. Dette er helt normalt.

Hvis de gener, der ligger til grund for fjernelse af livmoderen, har hæmmet seksuallivet, vil det ofte blive bedre efter operationen. Såret i toppen af skeden er først helet efter ca. 3 uger, og derfor kan du småbløde i den periode. Du og din partner kan genoptage samlivet efter 3 uger, og kun hvis du er holdt op med at bløde. Fjernelse af livmoderen forandrer ikke din skedes størrelse, og din seksuelle funktion påvirkes ikke. Det er dog normalt, at der kan forekomme ubehag ved samleje i op til 8-12 uger efter operationen.

Mave-tarm funktion

De første dage efter operationen har du sandsynligvis ikke afføring. Hvis du drikker rigeligt væske, spiser godt og bevæger dig, kommer der hurtigere gang i tarmen. Hvis du **ikke** har haft afføring inden udskrivelsen, kan du tage Magnesia (tablet) 1-2 gram dagligt, indtil der har været afføring, Magnesia er håndkøbsmedicin.

Træthed

Det er almindeligt at føle sig træt de første uger efter operationen. Trætheden kan skyldes tab af muskelmasse, at du har spist mindre, end du plejer, eventuel lav blodprocent og en stressreaktion. Vi anbefaler daglige gåture og varieret kost.

Psykisk reaktion

Der kan være dage, hvor humøret er dårligt uden nogen umiddelbar årsag. Dette kan skyldes en reaktion på operationen, og det vil aftage i takt med, at kræfterne vender tilbage

Hvis der opstår problemer:

Indenfor de første 2 uger kan du kontakte sygeplejerskerne på afsnit 5031 på telefon: 3545 5031, hvis du får:

- kraftig blødning fra skeden
- tiltagende smerter
- feber.

Er der gået mere end 2 uger efter operationen, skal du kontakte din egen læge eller vagtlægen, hvis der er problemer.

Vi henviser i øvrigt til folderen "Information om indlæggelse og operation i Gynækologisk Klinik".

